

Slovenija in projekti Nature 2000

20 let Nature 2000 v Sloveniji

Natura 2000 je največje svetovno omrežje varovanih območij narave – razteza se v vseh 27 članicah Evropske unije. V 20 letih smo v Sloveniji razvili vrsto dobrih praks upravljanja območij Nature 2000. Priložnost za to, da izberemo najboljše primere, bo ponovno letos, ko bo potekala druga slovenska nagrada Natura 2000. Prijave bodo mogoče od 21. maja 2024 za vse projekte, ki so potekali v zadnjih petih letih.

Po štirih letih se ponovno išče največja nestrupena kača v Sloveniji

Progasti gož je naša največja nestrupena kača, ki ima v Sloveniji najboljše pogoje za življenje v Slovenski Istri. Raziskovalci Nacionalnega inštituta za biologijo, po prvi uspešni akciji ljubiteljske znanosti pred štirimi leti »Išče se progasti gož«, ponovno prosijo prebivalce Slovenske Istre in obiskovalce za pomoč pri informacijah o pojavljanju te zanimive, redke in ogrožene vrste plazilcev.

Projekt Sealnsights za izboljšanje varstva in upravljanja severnega Jadrana

Sredi aprila je društvo Morigenos v Piranu gostilo prvi sestanek projekta Sealnsights, ki ga bodo skupaj s še petimi slovenskimi in italijanskimi partnerji izvajali dve leti. Cilj projekta, ki ga v skupni vrednosti 798.000 evrov financira Interreg Italija-Slovenija, je izboljšati varstvo in upravljanje severnega Jadrana s spremljanjem biotske raznovrstnosti z okoljsko DNA (eDNA) in vključevanjem javnosti.

Podpora za trajnostno upravljanje območja Jelovice izkazali župani petih občin

V Kranju so župani vseh petih gorenjskih občin, na katerih se razteza predalpska kraška planota Jelovica, podpisali pismo podpore za trajnostno upravljanje območja. Vizija ohranjanja in razvoja tega območja je zadnji dve leti nastajala v projektu JeloviZA, v katerem so oblikovali Model upravljanja območja Jelovice kot pilotni primer skupnostnega upravljanja.

S projektom ReNature obnovili travnike in mokrišča na Krasu

Konec aprila je Javni zavod Park Škocjanske jame s partnerji zaključil dvoletni projekt za obnovo mokrišč in travišč ReNature. Na zaključnem dogodku so partnerji projekta predstavili rezultate projekta ter si z udeleženci ogledali izvedene aktivnosti na terenu. V dveh letih so obnovili več kot 40 hektarov travnikov, osem kalov in en velban studenec.

Po Radenskem polju od Šice do mejice

Pri Centru za ohranjanje narave Žabja hiša v Krajinskem parku Radensko polje so sredi aprila na zaključni slovesnosti projekta ZAGON odprli novo učno pot Od Šice do mejice. V projektu ZAGON, ki se zaključuje konec aprila, so na območju Krajinskega parka Radensko polje obnovili mokrotni travnik in vzpostavili tematsko pot.

Sprememba javnega poziva: ISTRIJANI ZA TRAVNIKE

Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica je v LIFE integriranem projektu za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji (LIFE-IP NATURA. SI) 24. aprila 2024 objavil spremembo javnega poziva za vključitev v prilagojeno kmetovanje s travišči na območju Nature 2000 Slovenska Istra.

Srečanje naravovarstvenih nadzornikov v Trenti

V četrtek, 11. aprila, so se v Informacijsko izobraževalnem centru v Trenti zbrali naravovarstveni nadzorniki iz celotne Slovenije. Na dogodku v organizaciji Ministrstva za naravne vire in prostor s podporo projekta LIFE-IP NATURA. SI so pregledali stanje neposrednega nadzora v naravi pri nas ter izmenjali dobre prakse in mnenja.

Pernata pevca sta se vrnila na Kozjansko

V aprilu sta se v kozjansko in obsoteljsko krajino iz prezimovanja vrnila pernata pevca veliki skovik in smrdokavra. Obe vrsti Nature 2000 za svoj obstoj potrebujeta travniške sadovnjake, za ohranjanje katerih si prizadevajo tudi na Kozjanskem in v Obsotelju. Da bi pridobili čim boljšo sliko o razširjenosti teh dveh vrst, zaposleni v Kozjanskem parku vse prebivalce na območju naprošajo, da jim sporočijo opažanja velikega skovika in smrdokavre.

Sporocivrsto.si: sporočite informacije o petelinčku

Na Zavodu Republike Slovenije za varstvo narave v projektu LIFE NarcIS zbirajo podatke o metulju petelinčku. Srednje velika vrsta dnevnega metulja se zadržuje na bolj vlažnih, delno zaraščenih travnikih in presvetljenih listnatih gozdovih. V osrednji Sloveniji je precej lokalno razširjen, pogostejši je na Primorskem, na obronkih Vipavske doline, Krasa, v Goriških brdih in Brkinih.

EU in svet

Javni poziv za zbiranje predlogov LIFE 2024

Evropska komisija je 18. aprila objavila več javnih razpisov za zbiranje predlogov projektov v okviru programa LIFE v skupni vrednosti 571 milijonov evrov. Sredstva so med drugim na voljo tudi za projekte na področju ohranjanja narave in biotske raznovrstnosti. Prijavitelji lahko za sredstva zaprosijo do septembra.

Poročila in publikacije

Degradacija gozdnih habitatov vzpodbuja širjenje invazivnih tujerodnih rastlin

Sodelavci Gozdarskega inštituta Slovenije so v reviji Plants objavili [rezultate raziskave](#) hrastovih gozdov v Sloveniji, habitatnih tipov 91F0 in 91L0. Ob ponovitvi popisa vegetacije po treh desetletjih so ugotovili, da degradacija gozdov vzpodbuja širjenje tujerodnih rastlin. Skupaj s sodelavci Zavoda za gozdove Slovenije so v [drugih raziskavi](#) potrdili pomen upoštevanja habitatnih tipov in njihovih značilnosti za oceno tveganja za širjenje invazivnih tujerodnih rastlin.

Uspešni projekti obnove in ohranjanja biodiverzitete v Evropi

Publikacija, ki sta jo izdala Bankwatch in EuroNatur, prikazuje številne načine, na katere se lahko uporabijo EU sredstva za varovanje in obnovo biotske raznovrstnosti. Vključuje 10 primerov uspešnih projektov obnove in ohranjanja biodiverzitete iz petih evropskih držav, tudi iz Slovenije.

Monitoring volka v sezoni 2022/2023

Objavljeno je končno poročilo: [Spremljanje stanja ohranjenosti volka v Sloveniji v sezoni 2022/2023](#).

Končna poročila v projektu LIFE Lynx

Ob koncu sedem let trajajočega projekta LIFE Lynx so partnerji projekta pregled izvedenih aktivnosti predstavili v [dveh poročilih](#); ločeno za Dinaride in JV Alpe. Pripravili so poročilo o [rezultatih spremljanja procesa doselitve](#) in [rezultatih javnomnenjskih raziskav](#) o risu. Povzetek bistva projekta so zajeli v [poljudnem poročilu](#).

Gozdar pred svojim časom: študije Boštjana Anka z odmevi

Zbornik Gozdar pred svojim časom: študije Boštjana Anka z odmevi predstavlja enega največjih slovenskih poznavalcev gozda in gozdne krajine. V zborniku so zbrani temeljni prispevki prof. dr. Boštjana Anka, ki je bil eden izmed pionirjev trajnostnih načel v gospodarjenju z gozdovi. Knjiga je izšla v lanskem letu pri založbi Slovenska matica.

Deseta številka Zlatorogovega zbornika posvečena risu

V jubilejni številki zbornika, ki ga izdaja Lovska zveza Slovenije, so zbrane raziskave o različnih načinih spremljanja (monitoringa) risa tako na nivoju populacije kot na nivoju osebkov, ekološki povezljivosti populacije in javnomnenjske raziskave ključnih deležnikov.

Scopolia

V Prirodoslovnem muzeju Slovenije so ob svetovnem dnevu Zemlje izdali novo številko znanstvene revije Scopolia. V njej so predstavili rokopis Podobe kranjskih gob, neobjavljene podobe gob k prvi izdaji Kranjske flore (1760), ki ga hranijo v

prirodoslovnem muzeju v Parizu. V tehniki olje na platno je slikar Thomas Hörmann izdelal 189 podob gob, h katerim so dodani lastnoročni komentarji Joannesa A. Scopolija.

Pomladanska številka revije Svet ptic

V prvi letošnji izdaji revije Društva za opazovanje in preučevanje ptic Slovenije Svet ptic se v poljudnem članku posvečajo invazivnim tujerodnim vrstam ptic. Od šestih vrst ptic, uvrščenih na seznam prednostnih organizmov, ki predstavljajo največje tveganje z vidika invazivnosti v Evropski uniji, so v Sloveniji do sedaj zabeležili štiri. Pri nobeni od teh vrst pa pri nas še niso zabeležili gnezdenja.

Lovec

V aprilski izdaji revije Lovec dr. Roš opisuje nastanek Spomenice Odseka za varstvo prirode in naravnih spomenikov 1920, prvega naravovarstvenega programa na Slovenskem, vlogo varuhov narave in lovcev pri tem ter doseganje njenih ciljev. Med drugim najdete tudi informacije o pticah selivkah ter rezultatih švicarske raziskave o vplivu podnebnih sprememb na uspešnost razmnoževanja srnjadi.

Napovednik

16. maj 2024, ob 17.00 uri: [voden ogled Ekomuzeja in fotografske razstave Naših prvih deset](#), Ekomuzej Pivških presihajočih jezer, Slovenska vas, Krajinski park Pivška presihajoča jezera in Občina Pivka.

18. maj 2024, ob 9.00 uri: [spomladanski pohod po Radenskem polju](#), pri cerkvi Sv. Martina, Veliko Mlačevo, Krajinski park Radensko polje in Zavod za turizem in promocijo Turizem Grosuplje.

19. maj 2024, ob 8.30 uri: [pohod na Vetrnik in Dan cvetočega travnika](#), Kozje, Kozjanski park, CarEX.

19. maj 2024, ob 9.00 uri: [spomladanski pohod med Pivškimi presihajočimi jezeri](#), Ekomuzej Pivških presihajočih jezer, Slovenska vas, Krajinski park Pivška presihajoča jezera in Turistično društvo Pivka.

20. maj 2024: svetovni dan čebel.

20. maj 2024, med 10.00 in 18.00 uro: dan odprtih vrat na gnezdišču čebelarja, peskokop v Župjeku, Bizeljsko, Kozjanski park.

21. maj 2024: evropski dan Nature 2000.

22. maj 2024: svetovni dan biodiverzitete.

22. maj 2024, med 9.00 in 18.00 uro: festival RAZNOŽIVO – 2. festival biotske raznovrstnosti, Stritarjeva ulica, Ljubljana, Mestna občina Ljubljana, Botanično društvo Slovenije in Kmetijski inštitut Slovenije.

22. – 29. maj 2024: teden slovenskih naravnih parkov.

24. maj 2024, med 12.00 in 19.00 uro: praznovanje 15-letnice Javnega zavoda Krajinski park Ljubljansko barje, Notranje Gorice, Krajinski park Ljubljansko barje.

24. maj 2024, ob 18.30 uri: vodenje po Poti čuka in puščavnika, Nuskova, Krajinski park Goričko.

24. maj 2024, ob 19.00 uri: predavanje Majhni, a pomembni – Hrošči in Natura 2000, Krajevna skupnost Vojščica, Svet KS Vojščica in Nacionalni inštitut za biologijo.

24. maj – 9. junij 2024: Mednarodni festival alpskega cvetja, Bohinj, Turizem Bohinj.

26. maj 2024, ob 8.00 uri: vodenje po Poti cvetočih travnikov, Budinci, Krajinski park Goričko.

27. – 28. maj 2024: zaključna konferenca projekta EuropaBON, Bruselj, EuropaBON.

27. maj – 2. junij 2024: teden gozdov.

28. maj 2024: dan odprtih vrat Gozdarskega inštituta Slovenije in Zavoda za gozdove Slovenije, Ljubljana, Gozdarski inštitut Slovenije.

30. maj 2024, ob 10.00 uri: [otvoritev razstave Sedem mrestov, ki odkrivajo vodne in kopenske skrivnosti dvoživk](#), Mestna knjižnica Grosuplje, LIFE AMPHICON.

7. – 8. junij 2024: [BioBlitz Slovenija](#), Črmošnjice, Slovensko odonatološko društvo, Herpetološko društvo – Societas herpetologica Slovenica in Center za kartografijo favne in flore.

12. – 14. junij 2024: konferenca [Skupaj za Alpe: ohraniti, povezati in obnoviti](#), Kranjska Gora, slovensko predsedstvo Alpske konvencije in Mednarodni znanstveni odbor za raziskovanja v Alpah.

14. junij 2024, ob 13.00 uri: [vseslovensko NarciS srečanje V naravi za naravo](#), Park Škocjanske jame, Agencija Republike Slovenije za okolje in Park Škocjanske jame, LIFE NarciS.

24. – 30. junij 2024: [Mladinski ornitološki raziskovalni tabor »Goričko 2024«](#), Goričko, Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije.

6. – 13. julij 2024: tabor [BIOCAMP](#), Moravske Toplice, BIODIVA – društvo varstvenih biologov.

12. – 21. julij 2024: [Raziskovalni tabor študentov biologije](#), Podbrdo, Društvo študentov biologije.

Narava na kratko

Ustanovljen je Regijski park Pohorje

Vlada Republike Slovenije je konec januarja sprejela Uredbo o Regijskem parku Pohorje. Do konca aprila so akt o zavarovanju sprejeli tudi občinski sveti občin soustanoviteljic regijskega parka, in sicer občin Zreče, Vitanje, Mislinja, Lovrenc na Pohorju, Ruše in Slovenska Bistrica. Z Regijskim parkom Pohorje je zavarovanih 52 kvadratnih kilometrov ovršnega dela Pohorja.

Grad Borl odprt za obiskovalce

Grad na strmem skalnem pomolu nad starodavnim prehodom čez reko Dravo je ponovno odprl svoja vrata. Po prenovi je njegovo upravljanje od države prevzel občinski zavod Belana. Na gradu ima pomembno vlogo nova interpretativno-informacijska razstava o biotski raznovrstnosti območja ob reki Dravi. Prenova Gradu Borl je stala dobra dva milijona evrov.

Fotografski natečaj o bogastvu življenja na travnikih

Javni zavod Krajinski park Goričko vabi k udeležbi na 16. Fotografskem natečaju Krajinskega parka Goričko na temo »pisani travnik«. Tema natečaja se navezuje na travnike na zavarovanem območju narave Krajinski park Goričko. Fotografije pričakujejo najkasneje do srede, 5. junija do 12.00 ure.

Dokumentarna serija Naravni parki Slovenije

V aprilu so na Televiziji Slovenija predvajali najnovejše oddaje izobraževalno-dokumentarne serije Naravni parki Slovenije. V prispevkih izveste več o [Krajinskem parku Pivška presihajoča jezera](#), nenavadni pokrajini na prehodu med celinsko in primorsko Slovenijo, ter [Naravnem rezervatu Škocjanski zatok](#), največjem polslanem mokrišču v Sloveniji.

Biotopi: Stanje narave v Sloveniji

V letošnji izobraževalno-dokumentarni seriji Televizije Slovenija Biotopi v treh delih predstavljajo stanje narave v Sloveniji, kako naravo v Sloveniji varujemo ter kakšna je prihodnost narave pri nas. Serijo bodo premierno predvajali prve tri torke v maju ob 20.00 na TV SLO 1, kasneje pa bo dostopna za ogled na [portalu RTV Slovenija](#).

Frekvenca X o naravi

Poljudna oddaja Radia Slovenija Frekvenca X popelje poslušalca med vznemirljiva vprašanja in odkritja moderne znanosti, s katerimi se raziskovalci spopadajo v tem trenutku. V spomladanskih oddajah lahko tako dobite informacije o [pomenu velikosti v naravi](#) in kako ta vpliva na živi svet, o [fizikalnih procesih v oceanih in njihovem segrevanju](#) ter [velikih živalskih migracijah](#), ki se nad našimi glavami dogajajo vsako leto.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

LIFE integrirani projekt za okrepljeno upravljanje Nature 2000 (LIFE17 IPE/SI/000011) v Sloveniji sofinancirajo Evropska unija v okviru programa LIFE, Ministrstvo za naravne vire in prostor ter partnerji. Za vsebino tega biltena so odgovorni samo avtorji. Ta vsebina ne odraža nujno mnenja Evropske unije. Zato za vsebino in iz nje izhajajočo morebitno uporabo informacij Evropska izvajalska agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje ter Evropska komisija ne prevzemata odgovornosti.

enatura@gov.si | [Odjavi se](#)